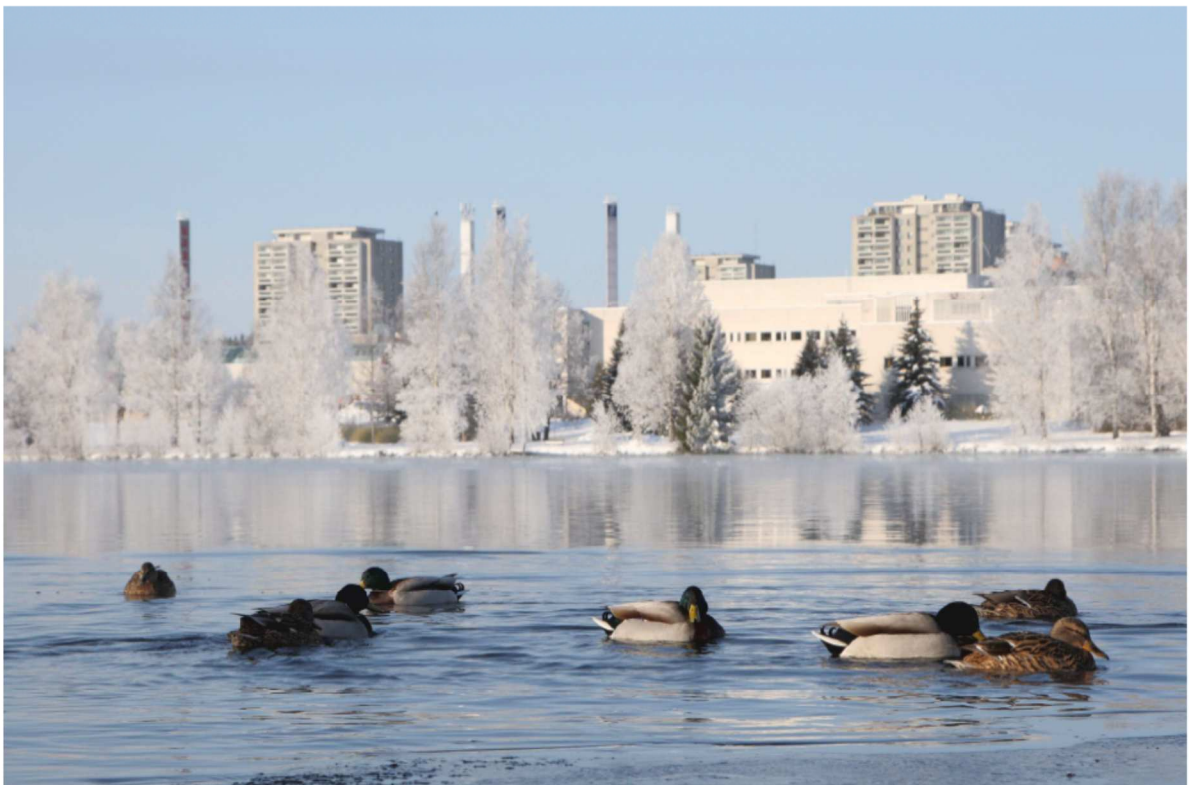

Imatran seudun luonnonsuojeluyhdistys ry Jäsentiedote 1/2010 – KEVÄT

Yhdistyksen verkkosivut:

www.sll.fi/etela-karjala/imatra

Luonto- ja ympäristöviikolta lähtien Imatran pääkirjastolla on esillä valokuvanäyttely, jossa esitellään lähiluonnon talvisia maisemia ja näkymiä. Tämän kuvan nappasi Juha Jantunen Vuokselta maaliskuussa 2008.

Luonto on lumoavaa, mutta säilyykö vai särkykö lumous?

Näin kysyy Suomen luonnonsuojeluliitto alkavan *Luonnon monimuotoisuuden vuosi 2010* – LUMO2010 kynnyksellä. YK:n kansainvälisen luonnon monimuotoisuuden vuoden aikana luonnonsuojeluliitto haluaa nostaa lumon päätöksenteon ytimeen. Kotimaisella

kampanjalla innostetaan suomalaisia kokemaan lumoava lähiluonto korostamalla toiminnassa erityisesti kolmea teemaa: lähiluontoa, ilmastonmuutosta ja luonnon arvoa. Jokainen tulee vahvasti esiin oman yhdistyksemme toiminnassa tänä vuonna. LUMO-vuosi saa näyttävän alun helmikuulle siirtyneellä luonto- ja ympäristöviikolla. Muista kevään ja kesän tapahtumista löydät tarkemmat tiedot keskiaukeamalta.

Vuosi 2010 ei ole sattumalta luonnon monimuotoisuuden vuosi. YK:n biodiversiteettisopimuksen ja EU:n tavoitteiden mukaisesti biodiversiteettikatoa piti saada hidastua ja jopa pysäytettyä tähän vuoteen mennessä, mutta seurantatutkimukset kertovat korutonta kieltä: luonnon monimuotoisuuden vähenemisessä ei taantumaa näy. Luonnonsuojelua on siis tehostettava, jotta kansainväliset tavoitteet saavutetaan. Myös kansalaisten tietoisuutta on edelleen lisättävä, jotta suojelutoimia voidaan toteuttaa tehokkaasti paikallisestikin. Yhdistyksemme alueella ajankohtaisimpia kysymyksiä on Valtionhotellin kupeessa sijaitsevan Kruununpuiston tulevat kehityssuunnitelmat. Olemme pitäneet ja tulemme pitämään ääntä kulttuurihistoriallisesti merkittävän alueen kasviharvinaisuuksien ja muiden luonnonarvojen puolesta.

Vaikka luonnon monimuotoisuuden väheneminen on jo heijastunut voimakkaasti suomalaisiin – olemmehan maailman allergisin kansa, koska altistuminen maaperän mikrobeille ja muulle näkyttömälle monimuotoisuudelle on vähentynyt viime vuosikymmeninä – Etelä-Karjalassa lumon päälle ei vielä kukaan ymmärretä. Mihinkään muuhun johtopäätökseen ei voi päätyä, kun edessä on loppuvuodesta lausunnolle tullut ja tulevaa maankäyttöä ohjaava Etelä-Karjalan maakuntakaava. Esitys on luonnon ja ympäristön näkökulmasta surkean epäonnistunut. Koska työn valmisteluvaiheessa luontoselvitykset unohtuivat jotenkin kokonaan, olisi voinut kuvitella, että tällaisessa tilanteessa luontoasiantuntijoita olisi kuultu poikkeuksellisen herkällä korvalla, mutta vielä mitä: veikkaan että yhtä luonnonvastaista maakuntakaavaa saa Suomesta hakea.

Mutta jotta alkutekstit eivät menisi pelkän valituksen puolelle, niin lainaan loppuun pätkän erästä sähköpostiviestistä Ruokolahdelta: *"Meillä on kesämökki Ruokolahden Hauklapissa ja nyt kesällä olemme muutaman kerran bonganneet norpan lähivesiltä. Emme ole koskaan kuulleetkaan, että niitä olisi näissä vesissä missä olemme kalastaneet ja veneilleet kohta 15 vuotta. Jututimme paikallisia asukkaita ja he kertoivat, että se on "julkinen" salaisuus että myös näillä vesillä on norppia. Ihmettelimme kovasti, miksi ihmeessä halutaan pitää moinen julkinen salaisuus!"*. Samaa voi kysyä itsekin, sillä mikä olisikaan hienompaa kuin oma norppa yhdistyksen kotivesillä!

Nähdään taas retkillä, lämpimästi tervetuloa mukaan niin uudet kuin vanhatkin!

– Kimmo Saarinen, puheenjohtaja

YHDISTYKSEN HALLITUS VUONNA 2010

Kimmo Saarinen, puheenjohtaja
Juha Juuti, sihteeri
Jouko Sirkiä, jäsen
Tuija Mertanen, jäsen

Seppo Pousi, varapuheenjohtaja
Kyösti Kultanen, varajäsen
Hilkka-Maija Pääkkönen, varajäsen

Yhteystiedot:

Imatran seudun luonnonsuojeluyhdistys
c/o Kimmo Saarinen, Tiuruniementie 240, 55330 Tiuruniemi
Puh. 041 – 463 1737, sähköposti: imatralsy@hotmail.com

Erotu joukosta! Yhdistyksen täysbrodeeratut hihamerkkejä on edelleen saatavissa huokeaan kahden euron kappalehintaan. Merkkejä on tarjolla retkien ja muiden tapahtumien yhteydessä ja niitä voi tilata myös puhelimitse tai sähköpostin kautta.

Lyhyesti vuodesta 2009: Yhdistyksen 33. toimintavuonna järjestettiin virallisia tapahtumia peräti 17, joihin osallistui noin 480 henkilöä. Lämmin kiitos kaikille aktiiveille sujuvista järjestelyistä! Säännöllisen toiminnan ja välttämättömien hankintojen myötä vuoden 2009 taloudellinen tulos näyttäisi alustavien laskelmien mukaan painuvan noin 200 euroa miinukselle. Jäsenmäärä säilyi suurin piirtein ennallaan ja oli vuodenvaihteessa virallisen tilaston mukaan 184 jäsentä.

Hyvällä kotiseutumusiikilla voit tukea
yhdistyksen aktiivista toimintaa vuonna 2010
– Lue lisää takasivulta!

”Koalaa uhkaa sukupuutto”, uutisoitiin loppuvuodesta 2009. Australian koalasäätiön mukaan eukalyptuksen lehdillä elävät koalat saattavat hävitä 30 vuodessa ilmastonmuutoksen, tautien ja asutuksen leviämisen takia. Tällä hetkellä Australiassa elää 43 000 – 80 000 koalaa. Vertailun vuoksi mainittakoon, että maailmassa on enää 260 saimaannorppaa, joiden kantaa uhkaavat suurelta osin samat tekijät kuin koalaakin.

Talvi pääosassa luonto- ja ympäristöviikolla

Luonto- ja ympäristöviikkoa on vietetty kirjastoissa vuodesta 1999 alkaen. Viikko on saanut hyvin myönteistä palautetta ja osallistujien määrä on vuosi vuodelta kasvanut: viime vuonna Luonto- ja ympäristöviikko näkyi jo noin 90 kirjastossa.

Aikaisemmin luonto- ja ympäristöviikko on järjestetty huhtikuussa, mutta tänä vuonna luonnonsuojeluliitto ja Suomen Kirjastoseura aikaistivat tapahtuman helmikuulle (15.–20.2.2010). Teemaviikon yhteistyökumppaneita ovat Luonto-Liitto sekä Suomen Kotiseutuliiton organisoima JOY Jokaisen Oma Ympäristö Kulttuuriympäristökampanja 2010.

Viimeksi mainittu on kansalaisjärjestöjen yhteinen kampanja, jonka tavoitteena on lisätä kansalaisten, viranomaisten ja päättäjien tietoa arjen kulttuuriympäristöstä sekä nostaa kulttuuriympäristön (rakennettu ympäristö, maisema ja kiinteät muinaisjäännökset) arvostus samalle tasolle luonnonympäristön arvostuksen kanssa. Vanhan kaupunkikuvan ja rakennusten säilyttäminen sekä perinnemaisemat ovat kulttuuriympäristökäsitteen keskiössä. Kampanjaa koordinoi Suomen Kotiseutuliitto. JOY-kampanja tarjoaa kirjastoille kampanjajulistetta, -esitettä sekä Kansalaisen kulttuuriympäristöopasta jaettavaksi. Oppaan tarkoituksena on innostaa kirjastojen asiakkaita havahtumaan oman kulttuuriympäristönsä vaalimiseen sekä antaa välineitä siihen.

Luonnon monimuotoisuuden teemavuoden (LUMO2010) mukaisesti luonto- ja ympäristöviikolla korostetaan erityisesti lähiluonnon merkitystä. Jo yli 80 % suomalaisista asuu taajamissa. Taajamaluonto, kuten pihat, lähimetsät, puistot, purot, niityt ja muut taajamien sisäiset ja läheiset luontoalueet ovat erittäin tärkeitä viihtymisen ja virkistäytymisen kannalta. Monet niistä ovat myös tärkeitä luonnon monimuotoisuuskeskittymiä. Monille eläimille ne tarjoavat tärkeän elinpiirin. Siksi on tärkeää, että lähiluontoalueita suojellaan ja hoidetaan oikealla tavalla.

Valtakunnallinen teema näkyy Imatrallakin. Kirjastossa kävijöille on jaossa julisteita ja esitteitä lähiluonnon merkityksestä, hoidosta ja suojelusta perinteisten Luonnonsuojelija- ja Suomen Luonto-lehtien ohella. Luonto- ja ympäristöviikon alustava ohjelma on esitelty seuraavalla sivulla.

Luonto- ja ympäristöviikon tapahtumia Imatralla

ONKO sinulla valokuvia Imatran seudun talvisesta luonnosta, vaikkapa talvehtivista linnuista, lumesta ja jäädä, huuuiselta Vuokselta, lumitöistä, pilkkijöistä, lasten lumileikeistä tai kuntoilusta talviluonnossa?

Näin kysyttiin 27.11.2009 Uutisvuoksessa ilmestyneessä jutussa, joka oli samalla lähtölaukaus luonto- ja ympäristöviikolla avattavalle luontokuvanäyttelylle. Tavoitteena oli lehden lukijoiden kautta saada pääkirjastoon esille reilu 50 kuvaa, jotka kertovat siitä, mitä menetämme, jos lämpenevä ilmasto vie meiltä oikean talven.

– Emme metsästä teknisesti huippuluokkaa olevia luontokuvia, vaan toivomme monipuolisia, erilaisia kuvia Imatran seudun talvesta. Luontoa voi tässä kohtaa ajatella laajasti, vaikka taajama-luontoa ja ihmisen toiminnan vaikutuksia miettien, totesi *Kimmo Saarinen* yhdistyksen ideoimasta ja yhteistyössä EKIS-ilmastohankkeen, Imatran ympäristötoimen sekä sanomalehti Uutisvuoksen kanssa järjestettävästä näyttelyideasta.

Talviteema osuu hyvin näyttelyn ajankohtaan helmikuulle, jolloin näillä seuduilla pitäisi elettämän lumisinta ja kylmintä talviaikaa. Näyttelyyn voi käydä tutustumassa parin viikon ajan.

Imatran pääkirjastossa on luontokuvanäyttelyn lisäksi luvassa Vuoksenniskan koululaisten ilmastomusikaalin esityksiä videolta. Ala-asteikäisille esitetään Jätejengi-nukketeatteria ja perinteiseen tapaan järjestetään kirjanvaihtotori.

Viikon ohjelmarunko

ma 15.2. Valokuvanäyttelyn avajaiset pääkirjaston ala-aulassa klo 11. Vuoksenniskan koulun ilmastoihminen videomusikaaliesitys pyörii Satulaakson esityshuoneessa Tiina Virtasen johdolla. Esitysten kellonajat vahvistuvat myöhemmin. Tarjolla on myös tietoa ilmastohankkeesta. – Ainakin Imatran kaupungin hyväksytyn ilmastohankkeen toteutus ja sisältö selviävät, Tiina Virtanen lupaa.

ti 16.2. Vuoksenniskan koulun ilmastoihminen videomusikaaliesitys Satulaakson esityshuoneessa; esitysajat kuten maanantaina.

ke 17.2. Etelä-Karjalan jätehuoltokeskuksen Jätejengin nukketeatteriesitys Satulaakson esitystilassa. Kesto noin puoli tuntia, ikäsuositus ala-asteikäisistä ylöspäin.

to 18.2. Kirjanvaihtotori näyttelytilassa klo 10–19. Vaihda oikea kirja kirjaan; huom. ei kirjavalioita!

pe 19.2. Ohjelma avoin. Valokuvanäyttely esillä seuraavan viikon perjantaihin (26.2.) asti.

Monimuotoisuuden ja kuikan vuosi 2010

**Pitkäaikainen luonnon tapahtumien seuranta johti kymmenen vuotta sitten paikallisen luontoyhdistyksen perustamiseen kotikylässäni Poitsilanmaalla.
Syntyi *Poitsilanmaan Luontoyhdistys Kuikka ry.***

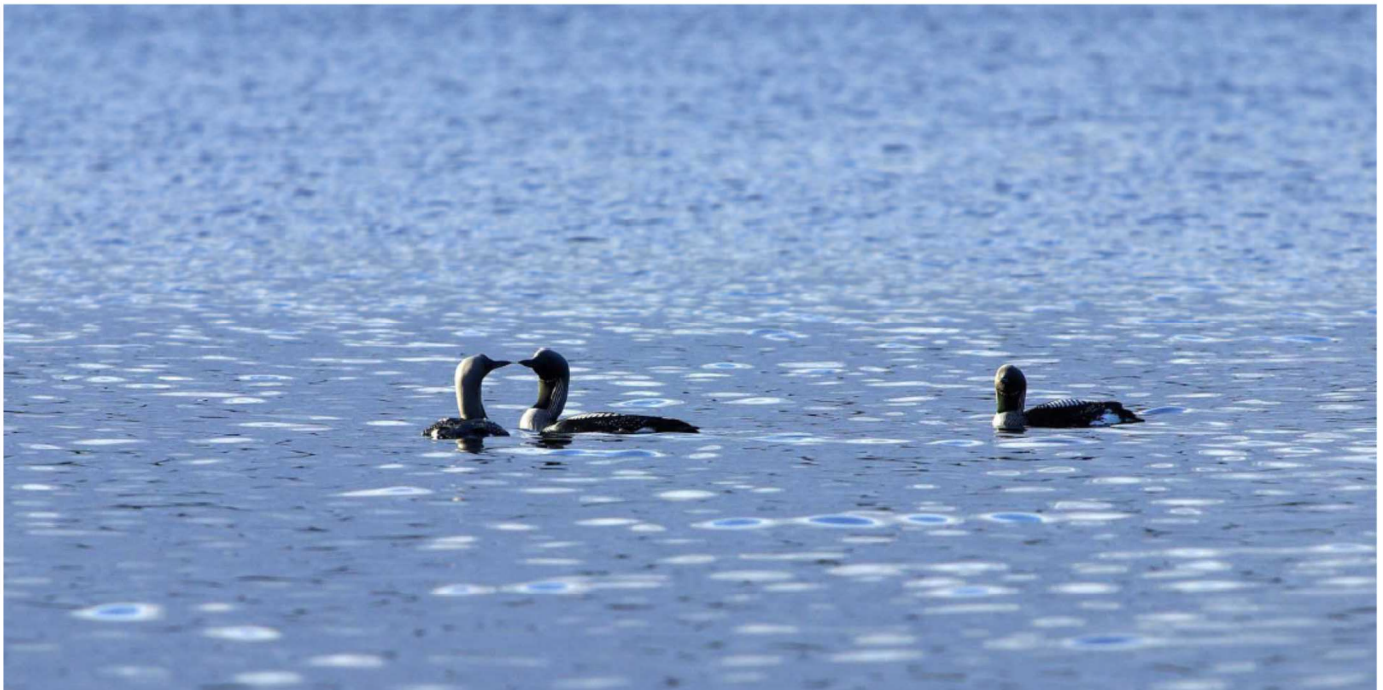
Ensimmäisiä muistikuviani lintuharrastuksen alkutaipaleelta on vuodelta 1963, kun veljeni Viljon kanssa olimme Suuri Paljärven Kuikkalahdessa Mertasaassa tutkimassa lintujen pesintää.

Viljo havahtui, kun rannan tuntumassa olevasta kolopuusta lähti lintu, jota hän ei ehtinyt tunnistaa. Viljo oli minua vanhempi ja kookkaampi, joten hänen kätensä ei mahtunut pesäkoloon. Niinpä hän pyysi minua tutkimaan pesän. Olin silloin 6-vuotias ja käteni mahtui hyvin pieneenkin pesäkoloon. Kiipesin veljeni osoittamaan puuhun, lahoon harmaa- tai tervaleppään. Kun olin muutaman metrin korkeudessa ja aloin työntää kättäni koloon, katkesi oksa, josta toisella kädellä pidin tukea.

Sen jälkeisistä tapahtumasta en muista mitään, sillä heräsin vasta taksi-autossa matkalla kunnanlääkärille. Veljeni oli hätäntynyt, kun leuastani tuli paljon verta ja olin tajuton. Hän oli käärinyt paitansa leukani ympärille ja soutanut runsaat 1,5 km ennätysvauhtia kotiin, nostanut minut rantaan ja jatkanut polkupyörällä tavoittamaan 3 km päässä asuvaa taksi-autoilijaa, joka kiireenvilkkää oli lähtenyt viemään minua kunnanlääkəriin paikattavaksi.

1960-luvun alussa lintuharrastuksemme oli paljolti munien keräystä munakokoelmiin ja vuosikymmenen loppupuolella harrastus hiipui veljeni muuttaessa Ruotsiin. 1970-luvun loppupuolella valokuvausharrastuksen alkamisen myötä luonnon tapahtumien seuranta ja lintujen kuvaaminen tekivät linnut uudella tavalla mielenkiintoisiksi.

Kuikkien elämää Paljärvellä olen tarkkaillut pitkään, jo vuodesta 1963 alkaen. Yhdistyksen perustamisen jälkeen on seurantaan tullut järjestelmällisyyttä yksityiskohtaisten muistiinpanojen myötä. 2002 aloitimme kuikkakannan tarkemman laskennan Ruokolahdella 42 järven alueella. Tarkoituksena oli selvittää kuikkakannan tilaa ja rantarakentamisen vaikutuksia kuikkakantaan. Työläs urakka kesti viisi vuotta ja tulos yllätti, sillä en uskonut, että rantarakentamisen vaikutukset näkyisivät niin selkeästi. Pari ensimmäistä vuotta meni laskentatapojen ja oikeiden ajankohtien etsimiseen ja testaamiseen.

Kuikat tervehtivät. Valokuva Juha Juuti.

Ohessa on laskennan tuloksista kolme kuvaajaa, joissa verrataan kuikan kannalta keskeisiä järviä ottaen huomioon rantarakentaminen. Pesivien parien kokonaismäärää arvioitaessa laskettiin kaikilta järviltä kuikat, pesivät parit ja poikaset. Laskennassa keskityttiin pesivien parien (34 paria) laskentaan ja poikastuottoa seurattiin tarkemmin vain muutamilta järviltä, sillä poikastuoton tarkka seuranta olisi vaatinut huomattavasti enemmän aikaa ja "kapasiteettia". Paras laskennan luotettavuus saavutetaan varhain aamulla ja tynellä säällä. Käytännössä parhaaksi ajankohdaksi osoittautui aamu klo 3–9. Myöhemmin päivällä kuikat alkavat kalastella ja liikua niin paljon, että havainnoinnin luotettavuus heikkenee.

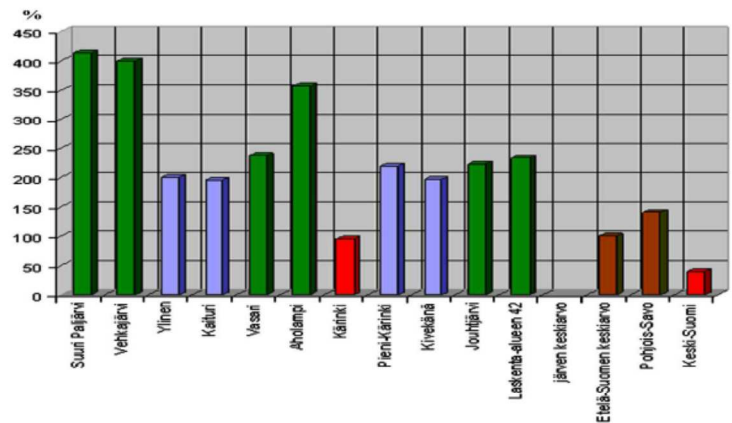
Kärinki on kärsinyt selkeimmin rantarakentamisesta, sillä sen parimäärät ovat jo alittaneet Etelä-Suomen keskiarvon. Suuri Paljärvi ja Vehkajärvi osoittautuivat parhaimmiksi kuikkajärviksi.

Arvioitaessa rantarakentamisen vaikutusta kuikkakantaan vertailuarvona käytettiin Suuri Paljärven kuikkakantaa ja laskenta-alueen keskiarvokantaa. Alimmassa kuvassa on vertailun tulos. Kaituri, Pieni-Kärinki, Kivekänä ja Kärinki ovat alittaneet selvästi keskiarvokannan määrän.

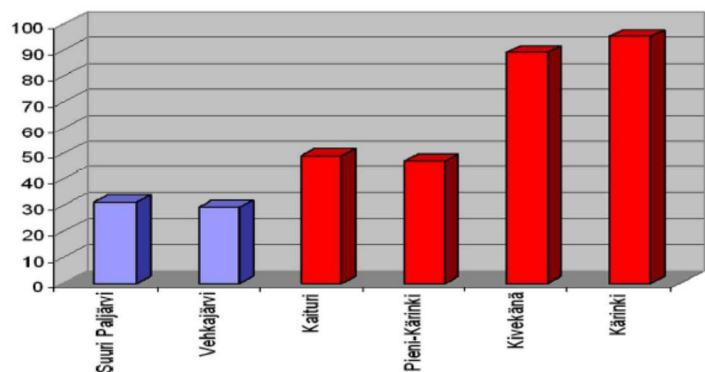
Kuikan villi huuto kuuluu erottamattomasti suomalaiseen järvimaisemaan. Vuosi 2010 on monimuotoisuuden vuosi ja samalla myös kuikan vuosi, sillä BirdLife Suomi ry on valinnut vuoden 2010 linnuksi kuikan. Vuoden seurannalla on tarkoitus kartoittaa kuikan esiintymistä, pesintää ja poikastuottoa. Seuran antamien tulosten pohjalta pyritään parantamaan kuikan pesintämahdollisuuksia, elinympäristöä ja suojelua.

Haastan kaikki tekemään havaintoja kuikista ja ilmoittamaan havainnot Hatikkaan (www.hatikka.fi), Tiiraan (www.tiira.fi) tai suoraan minulle (juha.juuti@ruokolahtelainen.net tai kuikka.ry@gmail.fi). Olennaista on, että kaikki havainnot tulevat kirjatuiksi tukemaan lajin suojelutyötä!

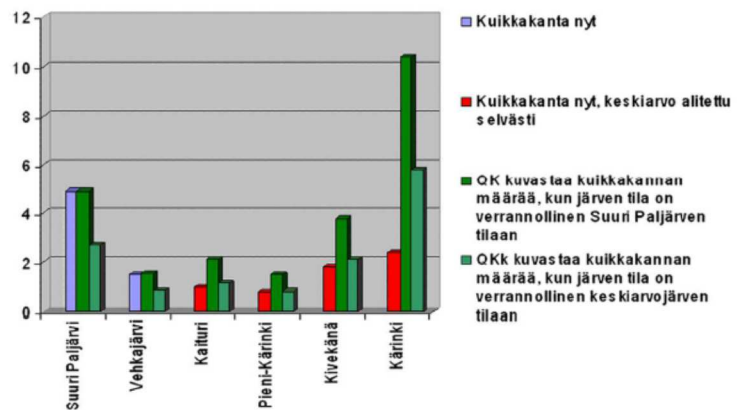
Kuikkakannan tiheys alueen keskeisillä järvillä verrattuna Etelä-Suomen parhaiden järvien keskiarvoon

Rakennettujen tonttien määrät

Rakennettujen tonttien vaikutus kuikkakantaan

Kotiseutumme Karjala

Puhelin soi joulun alla ja bittiavaruudesta kaikui tunnetun imatralaisen musiikintekijä Esa Hellsténin pirteä ääni. Napakan esittelyn jälkeen hän antoi yhdistykselle tarjouksen, josta ei voinut kieltäytyä, ainakaan joulun välipäivinä Imatran kirjastossa tapahtuneen koekuuntelun jälkeen.

Alkuvuodesta 2010 markkinoille ilmestyy musiikkisingle ”Kotiseutumme Karjala”, jonka kolmen kappaleen joukosta löytyy todennäköisesti kaikkien aikojen ensimmäinen Imatralle pyhitetty kotiseutulaulu! Lisäksi levyllä kuullaan hieman reippaampirytmisen *Sade sydämen* sekä *Pohjois-Karjalaan*. Kappaleiden sanat ja sävelet ovat Esa Hellsténin ja Jorma Simolan käsialaa. Lisäksi levyn alussa Hellstén kertoo, miksi hän tällaiseen hankkeeseen on ryhtynyt. Puhe koskettaa monessa kohdassa.

Miten kulttuuri ja luonto sitten kohtaavat? Levyn etukannen mukaan ”Meillä on yhteistä omaisuutta metsä, vesi ja ilma, jotka tulisi säilyttää luonnonmukaisessa muodossa seuraaville sukupolville.” Takakannesta käy ilmi, että jokaisen levyn hinnasta kaksi euroa ohjataan metsien, ilmaston ja vesistöjen hyvinvointiin. Taiteilijan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti tämä tuotto ohjataan lyhentämättömänä luonnonsuojeluyhdistyksen toimintaa tukemaan.

Nyt siis jokainen tukemaan hyvää asiaa, olipa painotus sitten kulttuurissa tai luonnossa! Alle kymmenen euron hintaista levyä on saatavilla yhdistyksen tapahtumien yhteydessä tai niitä voi kysyä myös Kosken Musiikista kävelykadun varrelta, Carelianasta (Tainionkoskentie 68) tai Cafe Pähkinäpuusta (Tainionkoskentie 78).

Lisätietoja levystä ja muustakin Hellsténin tuotannosta löytyy ao. osoitteesta.

Mukavia kuunteluhetkiä!

Kotiseutumme Karjala
Esa Hellstén

IMATRAN seudun
LUONNONSUOJELUYHDISTYS

2 EURO

*jokaisesta myydyistä CD levystä
menee 2 euroa luontomme hyvinvointiin.
Osta oma levy, luonto kiittää sinua!!!!*

www.esanmusa.com

Eikä kukaan ehtinyt

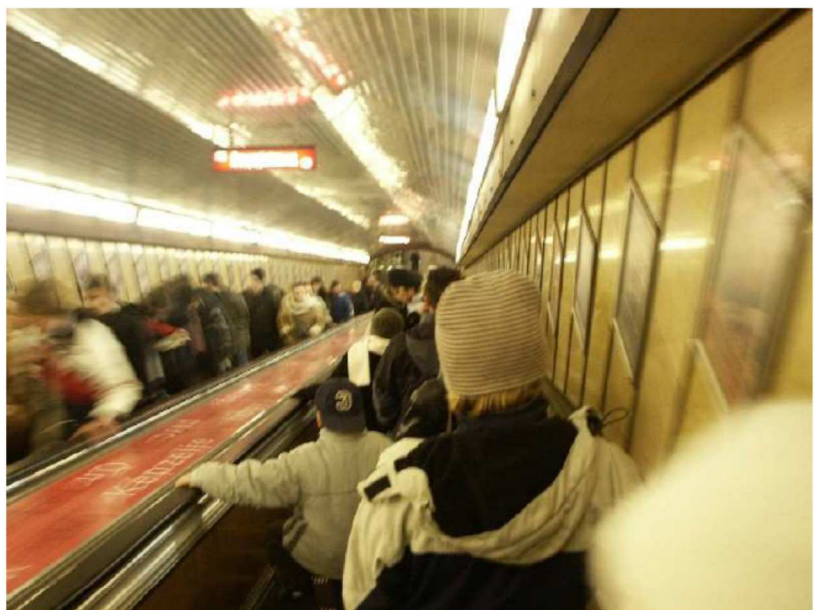
Joku viisas sanoi,
ei historia tule hiipien,
se loikkaa kaikki raput
yhdellä hypyllä,
murtaa ajan rajat.

Emmekä me osaa
pysähtyä, istahtaa
tasantelelle katsomaan
mitä tuli tehtyä,
miten kävi.

Aikaa on vähän,
vain liukuportaisiin,
jonossa matkalla alas
jokaisella huomio
omissa asioissa.

– Marja Huuhtanen